

STANOWISKO

Dolnośląskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu

z dnia 24 września 2016 r.

w sprawie dopuszczalności zatrudnienia ratowników medycznych na oddziałach szpitalnych poza systemem ratownictwa medycznego.

Dolnośląska Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu działając w oparciu o art. 4 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. nr 174, poz. 1038 z późn. zm.) wyraża głębokie zaniepokojenie i sprzeciw wobec stosowanych przez Dyrektorów podmiotów leczniczych coraz częstszych praktyk polegających na zatrudnianiu ratowników medycznych na oddziałach szpitalnych poza systemem ratownictwa medycznego.

Każdy z tych zawodów, tj. zawód pielęgniarki i zawód ratownika medycznego, wykonywany jest w oparciu o różne podstawy prawne i odrębny, szczególny i specjalny dla danego zawodu, program nauczania. Zdobyte w trakcie kształcenia przed i podyplomowego kwalifikacje i uprawnienia w żadnym wypadku nie można uznać za tożsame tak, by mogło następować wzajemne zastępowanie na stanowisku pracy.

Prawo wykonywania zawodu pielęgniarki przysługuje po spełnieniu ustawowych wymogów określonych m.in. w art. 28 i art. 52 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej. Podczas procesu terapeutycznego i pielęgnowania pielęgniarka realizuje profesjonalne zadania w obrębie funkcji opiekuńczej, wychowawczej, rehabilitacyjnej, profilaktycznej, promowania zdrowia, a także terapeutycznej: realizuje zlecenia lekarskie, podaje leki, pobiera materiał do badań laboratoryjnych. Podkreślić należy, że zawód pielęgniarki jest zawodem samodzielnym, co wynika z treści art. 2 ustawy o zawodach. Pielęgniarka, niezależnie od innych kwalifikacji nabytych w drodze kształcenia podyplomowego nie może wykonywać zawodu w innym zakresie niż ogólny zakres kompetencji zawodowych wyływający z treści art. 4 tej ustawy.

Zakres czynności ratownika medycznego jest odniesiony do typowo ratunkowych działań, co znajduje odzwierciedlenie także w nazwie tego zawodu. Ze względu na specyfikę i dozwolony zakres czynności ratownika, nie jest celowe i zasadne zatrudnianie go na innych niż ratunkowe oddziałach szpitalnych, albowiem nie może on realizować czynności innych niż do których został przygotowany, a możliwość wykorzystania jego kompetencji ratowniczych na oddziałach innych niż ratunkowe, jest niewielka, pomimo zapisów rozporządzenia z dnia 20 kwietnia 2016 r. w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego (Dz. U. z 2016r, poz. 587). Wymienione w załącznikach 2, 3 i 4 rozporządzenia czynności, , które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie lub na zlecenie (z zastrzeżeniem wiedzy i umiejętności nabytych w ramach kształcenia przed i podyplomowego), nie są w większości czynnościami wykonywanymi przez pielęgniarki w trakcie procesu terapeutycznego i pielęgnacyjnego.

Zawód ratownika medycznego w toku nauczania przygotowany jest do realizacji zadań w zakresie ratownictwa medycznego przedszpitalnego, a zatem posiada on umiejętności i uprawnienia do podejmowania medycznych czynności ratunkowych w stanach nagłych, wymagających natychmiastowej pomocy oraz pracy w szpitalnym oddziale ratunkowym. Program nauczania nie przygotowuje ratownika medycznego do pracy w oddziałach szpitalnych, poradniach, gabinetach zabiegowych bądź innych podmiotach poza Systemem Ratownictwa Medycznego.

Różnice w wykonywaniu zawodów pielęgniarki i ratownika medycznego są wyraźnie widoczne i oczywiste zwłaszcza, że ratownik medyczny jest przygotowany w bardzo wąskiej i określonej dziedzinie jaką jest ratownictwo medyczne przedszpitalne. Nie da się tego uzupełnić w trybie doskonalenia zawodowego.

Pielęgnacja pacjenta, udzielanie w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych leczniczych i rehabilitacyjnych w oddziałach szpitalnych należy do kompetencji osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki.

Dolnośląska Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu stoi na stanowisku, iż nieprawidłową praktyką jest powierzanie ratownikowi medycznemu czynności pielęgniarskich w oddziałach szpitalnych, z tego względu, iż czynności te nie wynikają z kompetencji zawodowych ratownika medycznego. Specyfika kształcenia obu zawodów oraz zakresy zadań im powierzonych nie upoważniają do zatrudniania osoby posiadającej zawód ratownika medycznego w oddziale szpitalnym, innym niż szpitalny oddział ratunkowy, czy też powierzenia ratownikowi medycznemu czynności należących do kompetencji zawodu pielęgniarki.

Wyrażając powyżej przedstawione stanowisko Dolnośląska Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu, dbając o interesy zawodowe członków Dolnośląskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu, dążyć będzie do propagowania prawidłowych zasad dotyczących zatrudniania pielęgniarek na stanowiskach pracy, do których mają kwalifikacje, kompetencje i przygotowanie zawodowe.

Sekretarz DORPiP

Urszula Olechowska

Przewodnicząca DORPiP

Anna Szafran